

Sygn. akt VIII U 1082/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 sierpnia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Łazowska
Protokolant:	Kamila Niemczyk

po rozpoznaniu w dniu 18 sierpnia 2017 r. w Gliwicach

sprawy R. F.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania R. F.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

z dnia 21 kwietnia 2017 r. **nr** (...)

1. oddała odwołanie,
2. wniosek ubezpieczonego o wypłatę wyrównania emerytury od 1 maja 1995 r. przekazuje organowi rentowemu do rozpoznania.

(-) SSO Grażyna Łazowska

Sygn. akt VIII U 1082/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 21 kwietnia 2017r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. przeliczył emeryturę górniczą ubezpieczonego R. F. od dnia 1 lutego 2017r.

W odwołaniu od decyzji ubezpieczony domagał się nadpłaty kwoty 268,25 zł miesięcznie od dnia 1 maja 1995r. do 2017r. z uwzględnieniem waloryzacji. Ubezpieczony wskazał, iż w decyzji skarżonej organ rentowy wyliczył świadczenie na kwotę 1.386,48 zł, gdy tymczasem w decyzji o przyznaniu emerytury z dnia 1 maja 1995r. wysokość świadczenia wyniosła 3.038,23 zł. Zatem organ rentowy zmniejszył mu bezpodstawnie wysokość emerytury o kwotę 268,25 zł brutto. W piśmie procesowym z dnia 27 lipca 2017r. ubezpieczony podniósł również, iż organ rentowy w decyzji przyznającej emeryturę górniczą przyjął błędną kwotę bazową 580,42 zł, zamiast 717,16 zł, co spowodowało zaniżenie świadczenia.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko wyrażone w skarżonej decyzji. Organ rentowy dodał, iż żądanie ubezpieczonego zawarte w odwołaniu nie dotyczy przedmiotu skarżonej decyzji, która odnosi się do przeliczenia świadczenia ubezpieczonego zgodnie z jego wnioskiem z lutego 2017r. Tymczasem w sprawach odwołań od decyzji organu rentowego, jej treść wyznacza przedmiot i zakres rozpoznania sprawy przed sądem.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Decyzją z dnia (...). organ rentowy przyznał ubezpieczonemu R. F. (urodzonemu w dniu (...)) prawo do emerytury górniczej od dnia 1 maja 1995r.

Do ustalenia podstawy wymiaru świadczenia organ rentowy przyjął podstawę wymiaru składek z lat 1983 – 1988, wskaźnik wysokości podstawy wymiaru ((...)) 367,36%, który ograniczono do 250%.

Wysokość emerytury została obliczona od kwoty bazowej 580,42 zł.

Do obliczenia świadczenia organ rentowy przyjął 28 lat i 9 miesięcy okresów składkowych oraz 1 rok okresów nieskładkowych, w tym 238 miesięcy z zastosowaniem przelicznika górniczego 1,8 oraz 60 miesięcy z zastosowaniem przelicznika 1,5.

Świadczenie wyniosło 1.038,23 zł.

Decyzją z dnia 22 grudnia 2005r. organ rentowy przeliczył emeryturę górniczą ubezpieczonego w związku z dalszymi okresami zatrudnienia ubezpieczonego i jednocześnie dokonał korekty okresów pracy górniczej, a mianowicie przelicznik 1,8 zastosował do 237 miesięcy okresów pracy górniczej oraz przelicznik 1,5 do 61 miesięcy pracy górniczej.

Decyzjami z dnia 8 marca 2007r. i z dnia 10 marca 2008r. organ rentowy na podstawie art.194a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ponownie ustalił wysokość emerytury górniczej ubezpieczonego kolejno od dnia 1 marca 2007r. i od dnia 1 marca 2008r. od kwoty bazowej podwyższonej odpowiednio do 94,5 % i 100% przeciętnego wynagrodzenia.

Decyzji powyższych ubezpieczony nie kwestionował doprowadzając do ich uprawomocnienia.

W dniu 20 kwietnia 2016r. ubezpieczony złożył wniosek o ponowne ustalenie wysokości świadczenia na podstawie art.110a w/w ustawy.

Decyzją z dnia 5 maja 2016r. organ rentowy odmówił ponownego przeliczenia emerytury górniczej ubezpieczonego, ponieważ nowo ustalony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru okazał się niższy niż 250% (wskaźnik ten z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu wyniósł 136,78%).

Ubezpieczony odwołał się od tej decyzji i sprawa była przedmiotem rozpoznania przed Sądem Okręgowym w Gliwicach pod sygn. VIII U 1127/16.

W toku tego postępowania ubezpieczony zgłosił wniosek o ponowne przeliczenie emerytury z uwzględnieniem wynagrodzeń z lat kalendarzowych 1985 – 1990, a nie jak dotychczas 1983 – 1988 oraz z zastosowaniem kwoty bazowej 717,16 zł.

Prawomocnym wyrokiem z dnia 10 lutego 2017r. w sprawie o sygn. akt VIII U 1127/16 Sąd w pkt 1 oddalił odwołanie ubezpieczonego od decyzji z dnia 5 maja 2016r., a w pkt 2 wniosek ubezpieczonego w części dotyczącej przeliczenia kwoty bazowej przekazał do rozpoznania organowi rentowemu.

W rozpoznaniu tego wniosku organ rentowy wydał w dniu 21 kwietnia 2017r. skarżoną decyzję, którą przeliczył emeryturę górniczą ubezpieczonego od dnia 1 lutego 2017r. z zastosowaniem art.111 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury organ rentowy przyjął wynagrodzenie ubezpieczonego z lat 1985 – 1990. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru (...) wyniósł 376,52% i został ograniczony do 250%. Świadczenie zostało obliczone od kwoty bazowej 717,16 zł.

Do ustalenia wysokości emerytury organ rentowy uwzględnił 29 lat i 10 miesięcy okresów składkowych oraz 11 miesięcy okresów nieskładkowych.

Okres pracy górniczej obliczono według przeliczników górniczych: do 237 miesięcy zastosowano przelicznik 1,8 i do 61 miesięcy przelicznik 1,5.

Świadczenie po waloryzacjach od dnia 1 września 1996r. do dnia 1 marca 2016r. wyniosło 3.714,05 zł (przed waloryzacjami 1.306,48 zł).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego, jako okoliczności jednoznacznie wynikające z tych dowodów i niekwestionowane przez strony.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego R. F. nie zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności zauważyć należy, iż w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych przedmiot rozpoznania sprawy sądowej wyznacza przede wszystkim przedmiot decyzji organu rentowego zaskarżonej do sądu ubezpieczeń społecznych (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 listopada 2016r. I UZ 29/16, wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 1 września 2010r., III UK 15/10, z dnia 6 września 2000r., II UKN 685/99).

W rozpoznawanej sprawie skarżoną decyzją z dnia 21 kwietnia 2017r. organ rentowy, rozpoznając wniosek ubezpieczonego zgłoszony podczas wcześniejszego postępowania sądowego w sprawie o sygn. akt VIII U 1127/16, a przekazany do rozpoznania organowi rentowemu wyrokiem Sądu z dnia 10 lutego 2017r., przeliczył emeryturę górniczą ubezpieczonego od dnia 1 lutego 2017r., czyli od miesiąca zgłoszenia wniosku, na podstawie art.111 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2016r., poz.887 ze zm.).

Zgodnie z tym przepisem wysokość emerytury lub renty oblicza się ponownie, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego:

1) z liczby kolejnych lat kalendarzowych i w okresie wskazanym do ustalenia poprzedniej podstawy wymiaru świadczenia,

2) z kolejnych 10 lat kalendarzowych wybranych z 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok kalendarzowy, w którym zgłoszono wniosek

o przyznanie emerytury lub renty albo o ponowne ustalenie emerytury lub renty,

3) z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu, przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie emerytury lub renty,

a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest wyższy od poprzednio obliczonego.

Ubezpieczony nie zgłosił żadnych zarzutów względem tej decyzji, nie kwestionował jej tak w zakresie przyjętych do wyliczenia świadczenia: wynagrodzeń, wskaźnika wysokości podstawy wymiaru, kwoty bazowej (707,16 zł), okresów składkowych i nieskładkowych, zastosowanych przeliczników górniczych itd. W odwołaniu od tej decyzji domagał się jedynie nadpłaty świadczenia za okres wsteczny, gdy w jego ocenie organ rentowy zaniżył świadczenie już od daty jego przyznania w 1995r. Podkreślić jednak należy, iż kwestia ta nie była przedmiotem skarżonej decyzji. A skoro tak, to nie może podlegać rozpoznaniu w niniejszym postępowaniu.

W konsekwencji powyższego stanowiska Sąd z mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. w pkt 1 wyroku oddalił odwołanie ubezpieczonego jako bezzasadne.

W pkt 2 wyroku Sąd na podstawie art. 477¹⁰ § 2 k.p.c. wniosek ubezpieczonego o wypłatę wyrównania emerytury od dnia 1 maja 1995r. przekazał organowi rentowemu do rozpoznania.

Na marginesie sprawy, odnosząc się do kwestii kwoty bazowej, wypada tylko dodać, iż ustawą z dnia 17 października 1991r. o rewaloryzacji emerytur i rent, o zasadach ustalania emerytur i rent oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 104, poz. 450 z późn. zm.) wprowadzone zostało pojęcie kwoty bazowej i ustalono jej wysokość na 100% przeciętnego wynagrodzenia z kwartału poprzedzającego termin waloryzacji. Na skutek zmian tej ustawy wysokość tej kwoty została obniżona w 1993r. do 91% przeciętnego wynagrodzenia, a poczynając od terminu drugiej waloryzacji w 1994r. wysokość tej kwoty ustalono na 93% przeciętnego wynagrodzenia – jak w przypadku ubezpieczonego. Od dnia 1 września 1996r. wymiar kwoty bazowej został podwyższony do 94%, a następnie w kolejnych terminach waloryzacji podlegał podwyższeniu o 1 punkt procentowy, tj. 95% od dnia 1 marca 1997r., 96% od dnia 1 września 1997 r., 97% od dnia 1 marca 1998r. i 98% od dnia 1 marca 1998r.

Zgodnie z art.194 a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych Zakład Ubezpieczeń Społecznych był zobowiązany do ponownego ustalenia wysokości emerytur i rent, które obliczone zostały od kwoty bazowej niższej aniżeli 100% przeciętnego wynagrodzenia.

W związku z tym unormowaniem od dnia 1 marca 2007r. świadczenia osób urodzonych po dniu 31 grudnia 1929r. zostały ustalone od 94,5% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia przyjętego do ustalenia wysokości świadczenia w dacie przyznania emerytury lub renty. Natomiast na mocy ustawy z dnia 7 września 2007r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 191, poz. 1368) emerytury i renty przysługujące osobom urodzonym po dniu 31 grudnia 1929 r., które pobierały te świadczenia obliczone z zastosowaniem kwoty bazowej niższej niż 100% przeciętnego wynagrodzenia podlegały jednorazowemu podwyższeniu od dnia 1 marca 2008r. w oparciu o kwotę bazową wynoszącą 100% przeciętnego wynagrodzenia przyjętego do ustalenia wysokości świadczenia w dniu jego przyznania.

Organ rentowy decyzje takie w przypadku ubezpieczonego wydał w dniu 8 marca 2007r. i 10 marca 2008r., w tym w ostatniej z tych decyzji podwyższył kwotę bazową do 100% przeciętnego wynagrodzenia.

(-) SSO Grażyna Łazowska